

مسکن شادان

سر ۶ ۱ ۳۰ ۳ ۱ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته‌ای مجموعه اسلامی در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ادیب

جلد ۱-۸

۱۹ رجب ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۱ خزیران ۱۳۲۸

عدد ۱۸-۲۰۰

تشیخ

افغانستانه

امیر عبدالرحمن خان

(مابعد)

صوك بهار موسمه قدر بر حركتمده بولونماديلر . كابله عسكـ
كونده رهمى ، كونده رهمى ؟ ديه مذا كره ايله وقت كچرديلر .
بواننده دهشتلى بر طاعون ظهور ايدوب روس اوردوسنى قيردى ،
كچيردى . عسكـرلر ، قورقورلندن بيراقوب صاووشمايه باشلاديلر .
والى ده تاشكندنه عزيمت فكرنده بولوندى . بكا وداع ايتدىكى صيراده
اولكى مطالعه مى اخطار ايله يرك :

— كوردى كزى ؟ بوقدر حاضرلقدن صوكرا افغانستانه
كىتمه ديكز . ديدم .

قش صوكـرينه و بهار ابتدالرينه طوغرو اميرشيرعلى خانك
انكـلـيزلره مخالف داورانوب روسلرله آراسنك ايله شديكى وخوقند
علماسيله اهايسنك براختلال چيقارماسى اوزرينه خانك انفصال
ايله ديكي ايشيدىلدى .

براز صوكرا علمادن اللى ، امرادن ايكي يوز كيشى بمض شرائط
مقابلنده مذهبداشارى عليه روسلرله اتفاق ايتدى . شرائط مقرر
نهادى ؟ بيله ميورم . بوعلمـا وامرا ، حفاف اصنافدن برينك
قيافتى تبديل ايدرك (فولادخان) تسميه ايله ديلر . خوقند اميرينك
بواسمده بر عمجه زاده سى واردى ، روسلر ، امير سابق (موسى خان)
فولادخان نامنده براوغلى اولديغى ايشتمشلسده شخصاً كورمه
مشلردى . بناء عليه حيله كار حريفلر « خدايار خان ، خوقند ولايتى
روسلره ويره جك » ديه اهاالى ي اغفال ايتدكلى كى « خوقندلير
خدايار خانى عزل ايدرك عمجه زاده سى فولادخان امارته تعيين ايله مك
ايتيورلر » طرزنده روسلر ده كلاه كچيرمك فكرنده بولونديلر .

فى الواقع بر سوروجهلـك اجتماعيله خدايار خان انفصال ايدرك
يرينه ساخته فولاد خان كچدى . فقط نتيجه سنده مملكت ده ، امارت ده
استقلال ده الدن كيتدى . چونكه روسلر ، بر معتاد وعدلرينك خلافت
اوله رزق شهرى ضبط ايتديلر وامرا واشرافدن برچوقلرينى اولدردكن
صوكرا (اوچنجى شهر) ناميله يكي بر بلده تأسيس ايله ديلر كه بوبلده
لطيف ومعمور اولوب حالا روسلر تحت تصرفنده در .

§

برازده شيرعلى خان طرفنه اماله نظر ايله يرك اوصيراده كى احوالندن
بحث ايدم :
مشاراليه ، برچوق مكاتبه دن صوكرا روسلر كنديسنه ابدى

بر دوست اوله جغنى ظن ايدرك انكـلـيز مأمورلريله مخاصمه يه باشلادى .
وانكـلـتره قـرالىـجه سندن روكردان اولوب روسيه امپراطورينه توجه
كوستردى .

شيرعلى خان ، بر بازارده مشتريسى اولميان متاعك ديكر بازارده ده
پاره ايتيه جكنى آ كلاياجق قدر ادراك صاحـي دكـلدى . بوكا بناء
بر طرفه بيوفالق اظهاريله كندىنى اعتباردن دوشوردكن صوكرا
ديكر طرفله هيچ بر عاقل قبول ايدمه يه جكى تعهداته كيريشدى .
از جمله روسلر ك هندوستانه يورومه لرى ايچين افغانستاندن كچمه لرينه
وتتميد ايله يه جكلى تلغراف خطوطنى محافظه ايتمه سوز ويردىكى
كى روسلر ك هندوستانه طوغرو بر شمندوفر پايمالرينه سس چيقار
ماياجق وبالاتفاق انكـلـيزلر ايله محاربه ايدمه جكدى . بوكا مقابل روسلر ده
سند نهري كنارنده كاش اولوب افغان حكمدارلرينك ملكى ايكن
انكـلـتره نك ضبطنه كچمش اولان ولاياتى بعدالفتح كنديسنه اعاده !
ايله يه جكدى .

بو شرائط قرارلاشنجه روس قازاقلرى هنده كيدوب چاپوچليق
ايدمه جكلى اميديله سهوينديلر . لكن انكـلـيز اوردوسى ايله شيرعلى
خانك عسكـرى (دره خسرو) و (سيوار كوتل) دنيلان (كوه شتر
كردن) ده برله شنه اميرك عسكـرى ، تعليم كورمه مش اولدينى ايچين
انكـلـيزلر ك معلم افرادينه قارشى طورهميوب بوزولدى ، شيرعلى خان ده
— بر قاچ هفته اول عائله سنى يوللادىنى — بلخه قاچق صورتيه ياقاسنى
قورتاردى .

بلخه ورودنده — محبسه بولونان — اوغلى يعقوب خانى اطلاق
ايدرك كابل حكومته تعيين ايله دى .
انكـلـيز عسكـرى (كندمك) ه كلوب يعقوب خان ايله مذا كره يه
ابتدار ايتدى و نتيجه ده (شالكوت) (خير) (كرم) (پشنك)
انكـلـيزلره ويريلدىكى كى (لوئى كيونارى) نامنده بر انكـلـيز سفيرينك ده
كابلده اقامتى تقرر ايتدى .

بواننده شيرعلى خان بلخده اوطوروب ده ليجه سنه سويله نيورو :
— مادام كه افغانلير ، انكـلـيزلره قارشى بكا يارديم ايتمه ديلر ؛
روسيه يه كيدوب قازاقلرى كتيره جكم ، افغان قادينلرينى اولنره بخش
ايله يه جكم ! ديوردى .

براز صوكرا ، يعنى ۱۲۹۶ صفرنده مشاراليه بلخده وفات
ايدرك عسكـر واهالينك رضاسى خلافت كابل سركرده لرى طرفندن
يعقوب خان مقام امارته كچيريلدى .

انكـلـيز سفيرينك كندىنى عادتاً افغان حكمدارى فرض ايدرك
هرايشه بورتنى صوقاسى اهاالى ي تنفير ايله مه يه باشلامشدى . نهايت
غليانه كلهرك كيدوب سفيرى اولدرديلر .

مترجمى

طاهر المولوى